

етапа роботи с аудіотекстом: дотекстовий, текстовий, послетекстовий. Проблема заключається в тому, в якій пропорції завдання во время прослушивания действительно направлены на развитие навыков аудирования. В статье проанализированы и описаны творческие приемы работы в основном во время этапа прослушивания с опорой на аутентичные ресурсы.

Ключевые слова: *творческие приемы, аудиолингвальный метод, текстовый этап, совершенствование навыков аудирования*

УДК 378.147:629

МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ПРАКТИЧНОГО КУРСУ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ З ВИКОРИСТАННЯМ НОВІТНІХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

О. М. КАНІВЕЦЬ, кандидат педагогічних наук, старший викладач,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
E-mail: ale-ero@yandex.ru

Анотація. У статті проаналізовано методи викладання практичного курсу іноземної мови з використанням новітніх інформаційних технологій. Автор виділяє метод дискусійного аналізу ситуацій і метод анотаційного запису. Під методом анотаційного запису автор розуміє перегляд студентами уривків із фільму близько 10 хвилин, після чого викладач зупиняє перегляд і просить студентів коротко записати основну ідею або подію цього уривку.

Крім того, у статті розглянуто проектні технології навчання у рамках використання новітніх інформаційних технологій.

Ключові слова: методи навчання, проектні технології, практичний курс основної іноземної мови, підготовка філологів іноземних мов

Актуальність. Впровадження новітніх інформаційних технологій в навчальний процес значно активізувало пошуки нових методів викладання саме з використанням цих технологій. Не є виключенням і підготовка філологів іноземних мов, що проводиться на базі Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У вітчизняній педагогіці є багато класифікацій методів і форм навчання. Це пояснюється тим, що, як багатопланові утворення, методи і форми мають багато сторін, за якими їх можна згрупувати в системи. П.Г. Лузан групує методи викладання на основі джерел знань: словесні (пояснення, дискусія, бесіда); наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження, досліди); практичні (вправи, лабораторний та виробничо-практичний метод, практичний показ) тощо[3]. А.П. Кондратюк виділив індивідуальну роботу під керівництвом. До методів практичного навчання вчений відносить виконання виробничих завдань та роботу в умовах реального виробництва [2, с. 165-190]. В.М. Манько і В.В. Іщенко розрізняють наступні педагогічні технології: особистісно-орієнтоване навчання, розвиваюче навчання, контекстне навчання, імітаційне (ігрове) навчання, інтенсивне навчання, діалогічне навчання, модульно-рейтингове навчання, тьюторське навчання, програмоване навчання, комп'ютерне навчання, дистанційне навчання,

проблемно-модульне навчання, проблемне навчання, проектні технології [4, с. 257].

Мета статті полягає у виявленні особливостей методів викладання практичного курсу англійської мови з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій, а саме перегляду уривків із фільму.

Методи. Для досягнення мети застосовано такі методи:аналіз, синтез,узагальнення,систематизація.

Результати. Особливе місце при підготовці філологів іноземних мов займає **дискусія**. Саме дискусія значно активізує навчально-пізнавальну діяльність студентів, викликає інтерес, сприяє виробленню навичок і умінь аргументувати власну думку, слухати один одного, виступати в ролі критиків тощо.

Як стверджує Н.С. Журавська, за кордоном при викладанні широко застосовується метод **аналізу ситуацій**. На нашу думку, цей метод можна застосувати і при підготовці філологів іноземних мов, стимулюючи пізнавальну діяльність введенням в конкретну життєву ситуацію [1, с. 35].

Ще одним прогресивним методом, яким володіє зарубіжна педагогіка, є **метод лекційних нотатків**. Лекційні нотатки були вперше запроваджені в кінці 70-х років минулого століття у Франції. Згодом цей метод був набув світового визнання. Метод лекційних нотатків полягає в тому, що перед кожною лекцією обов'язково роздаються лекційні нотатки зі стислим викладом лекції. Від студентів вимагається приходити на лекції вже підготовленими. Деякі британські вчені вважають лекційні нотатки неефективним методом. На їх думку, студенти повинні готуватися до лекцій самостійно [8, 9].

Як правило, лекційні нотатки діляться на три колонки. В першій колонці дрібним шрифтом друкується стислий виклад лекції, другу колонку студенти при підготовці до лекції повинні заповнити самостійно. Третя колонка призначена для занотовування під час лекції. Виклад матеріалу в лекційних нотатках може бути розширеним (дається повна інформація) або стислим (даються лише графічні об'єкти: таблиці, графіки, схеми, креслення, малюнки тощо) [5,6,7].

Ми хочемо дослідити, чи можуть вищезгадані **методи дискусії, аналізу ситуацій і лекційних нотатків** бути взаємопов'язаними у світлі **комп'ютерного та імітаційного (ігрового) навчання**, про які говорили В.М. Манько і В.В. Іщенко [4, с. 257]. Слід зауважити, що ми розглядаємо лише викладання практичного курсу англійської мови.

На нашу думку, дискусію краще організовувати в умовах певної ситуації, коли студенти мають різні думки. Для цього викладачу слід завчасно продумати і спланувати можливі «гострі протиріччя», але, звичайно, не доводити до відкритого конфлікту. Тобто методи дискусії і аналізу ситуацій доповнюють один одного: ситуацію краще висвітлити в дискусії, а дискусію краще за все базувати на конкретному життєвому прикладі, тобто ситуації. Ми назвемо цей метод **«дискусійним аналізом ситуацій»**.

На нашу думку, метод лекційних нотатків в світлі комп'ютерного навчання і особливостей викладання філологам в малих групах (до 15 студентів) трансформується в **метод анотаційного запису**. Під методом **анотаційного запису після перегляду уривку фільму** ми розуміємо наступне. Студенти дивляться кінофільм або мультиплікаційний фільм (в НУБіП для цього є телевізори та ноутбуки) близько 10 хвилин. Потім викладач зупиняє перегляд і просить коротко записати основну ідею або подію з уривку фільму.

Об'єднання методу дискусійного аналізу ситуацій з методом анотаційного запису, може мати місце, на нашу думку, при врахуванні **вимог імітаційного**

(ігрового) навчання. Студенти дивляться фільм протягом 10 хвилин. Потім викладач зупиняє перегляд фільму, просить студентів виділити одну або декілька ситуацій, піднятих в уривку, а потім намагається організувати дискусію. Якщо ж протилежних думок немає і дискусія неможлива, викладачу слід ставити запитання, аби пересвідчитись, чи всі студенти зрозуміли зміст уривку. Крім того, студенти можуть імітувати ролі головних героїв у дискусійно-ігровій формі. І лише після усного обговорення краще за все дати студентам завдання коротко занотувати зміст уривку.

При об'єднанні методу дискусійного аналізу ситуацій з методом анотаційного запису потрібно дотримуватися черговості, а саме спочатку обговорити, якщо можливо, то організувати дискусію, зняти проблеми розуміння переглянутого уривку фільму, перекласти всі незрозумілі слова та вирази, а вже потім дати студентам завдання занотувати основні положення та ідеї фільму, тобто зробити план. Як варіант, домашнім завданням може бути переказ фільму по написаному плану.

В.М. Манько і В.В. Іщенко також виділили **проектні технології** в окрему групу [4, с. 257]. В контексті піднятої нами теми, а саме методів викладання практичного курсу іноземної мови з використанням новітніх інформаційних технологій, ми також можемо звернутися до проектних технологій. В нашій ситуації це є виконання проектів з переглядом іноземних фільмів. Виконання проекту може зайняти декілька днів, тижнів або навіть місяців. Розглянемо деякі можливі варіанти проектного навчання: 1). формується одна команда, кожен член команди або підгрупа отримує практичне завдання, наприклад, написати есе, характеризуючи того чи іншого героя фільму. Члени команди допомагають один одному. 2). формується дві команди, які отримують однакові практичні завдання, наприклад, переглянути фільм і відповісти на запитання. По завершенні виконання проекту проводиться змагання між командами. 3). метод називається «зустріччю експертів». Формується дві команди. Члени різних команд індивідуально отримують однакові завдання, наприклад, переглянути фільм і підготувати «хитрі» запитання. По завершенні виконання проекту «експерти» змагаються між собою, ставлять один одному запитання і відповідають на них.

Висновки і перспективи: Таким чином, при викладанні практичного курсу іноземної мови з використанням новітніх інформаційних технологій одними із методів є метод дискусійного аналізу ситуацій і метод анотаційного запису переглянутих уривків фільмів. Краще за все ці методи об'єднувати, тобто спочатку слід пояснити незрозумілу студентам лексику та вирази, активізувати навчально-пізнавальну діяльність через дискусію, а вже потім коротко, у вигляді плану занотувати зміст уривку.

Крім того, новітні інформаційні технології можуть активно застосовуватися в рамках проектного навчання філологів іноземних мов.

Список використаних джерел

1. Журавська Н. С. Методологія проектування інтерактивних курсів на основі європейського досвіду [Текст] : навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / Н. С. Журавська. – К. : Вид.центр. НАУ, 2010. – 143 с.

2. Кондратюк А. П. Педагогіка [Текст] : уч. пос. [для студ. пед. ин-тов] / А. П. Кондратюк. – К. : Вища школа, 1982. – 382 с.

3.Лузан П. Г. Методи і форми організації навчання у вищій аграрній школі [Текст] : навч. посібн. [для студ. вищ. навч. закл.] / П. Г. Лузан. – К. : Аграрна освіта, 2003. – 224 с.

4.Манько В. М. Ступенева підготовка інженерів-механіків сільськогосподарського виробництва [Текст] : монографія / В. М. Манько, В. В. Іщенко. – К. : Науково-методичний центр аграрної освіти, 2005. – 506 с.

5.Харченко С. Комунікативна компетенція як складова професійної компетентності викладача ВНЗ [Текст] / С. Харченко // Розвиток сучасної освіти: теорія, практика, інновації : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 14-16 травня 2015 р. – К. : Міленіум, 2015. – С. 176-178.

6.Bligh D. A. What's the Use of Lectures? [Text] / D. A. Bligh. – San Fransisco, 2000. – 264 p.

7.Bushby P. A. The Impact on Education [Text] / P. A. Bushby, B. C. Ward // Journal of Pedagogical Education. – 2003. – № 10 (1). – P. 19-22.

8.Howe M. J. Student note-taking as an aid to learning [Text] / M. J. Howe. – Exeter University Teaching Services, 1977. – 151 p.

9.Isaacs G. Lecturing practices and note-taking purposes [Text] / G. Isaacs // Studies in Higher Education. – 1994. – № 19 (2). – P. 203-216.

References

1.Zhuravska, N. C. (2010) Metodologia proectuvania interaktivnikh kursov na osnovi evropeyskogo dosvidu (The methodology of design of interactive courses at the basis of European experience. – K.: Vid.Tcentr. NAU. – 143 p.

2.Kondratiuk, A. P. (1982)Pedagogika: uch. pos. [dlia stud. ped. Inst.] / A. P. Kondratiuk. – K.: Visha shkola. – 382 s.

3.Lusan, P.G. (2003) Metodi i formy organizatciyi navchania: navch. posibn. [dlia stud. ped. Inst.] / P.G. Lusan. – K.: Agrarna osvita, – 224 s.

4.Manko, B. M. (2005) Stupeneva pidgotovka: monografia / B. M. Manko, B. B. Ischenko. – K.: Naukovo-metodichnie tcentr, – 506 s.

5.Kharchenko S. (2015) Komunikatyvna kompetentsiya yak skladova profesiyanoi kompetentnosti vykladacha VNZ [Communicative competence as a component of professional competence of university teacher] / S. Kharchenko // Rozvytok suchasnoyi osvity: teoriya, praktyka, innovatsiyi : zb. materialiv mizhnar. nauk.-prakt. konf., Kyiv, 14-16 travnya 2015 r. – K. : Milenium, 2015. – S. 176-178.

6.Bligh, D. A. (2000) What's the Use of Lectures? / D. A. Bligh. – San Fransisco. – 264 p.

7.Bushby, P. A. (2003) The Impact on Education / P. A. Bushby, B. C. Ward // Journal of Pedagogical Education. –№ 10 (1). – P. 19-22.

8.Howe M. J. Student note-taking as an aid to learning / M. J. Howe. – Exeter University Teaching Services, 1977. – 151 p.

9.Isaacs, G. (1994) Lecturing practices and note-taking purposes / G. Isaacs // Studies in Higher Education. – № 19 (2). – P. 203-216.

МЕТОДЫ ПРЕПОДАВАНИЯ ПРАКТИЧЕСКОГО КУРСА ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ НОВЕЙШИХ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

А.Н. Канивец

Аннотация. В статье проанализированы методы преподавания практического курса иностранного языка с использованием новейших информационных технологий. Автор выделяет метод дискуссионного анализа ситуаций и метод аннотационного записывания. Под методом аннотационного записывания автор понимает просмотр студентами отрывков фильма на протяжении 10 минут, после чего преподаватель останавливает просмотр и просит студентов кратко записать главную идею или событие этого отрывка.

Кроме того, в статье рассмотрены проектные технологии обучения в рамках использования новейших информационных технологий.

Ключевые слова: методы обучения, проектные технологии, практический курс основного иностранного языка, подготовка филологов иностранных языков

THE METHODS OF THE TEACHING OF THE PRACTICAL COURSE OF THE FOREIGN LANGUAGE WITH THE USE OF THE NEWEST INFORMATION TECHNOLOGIES

O. M. Kanivets

Abstract. The purpose of the article is to research the methods of teaching the Practical course of the foreign language with the use of the newest information technologies, particularly watching films extracts.

The most important methods of teaching the Practical course of the foreign language with the use of the newest information technologies, particularly watching films extracts, have been analysed in the article.

The author distinguishes the method of discussion analysis of the situations and the method of note-taking writing after watching film extracts. Under the last method the author understands the following. Students watch a film extract during ten minutes. Then a teacher stops watching a film extract and asks students to note in a short form the main idea or the main event of this extract.

According to the author's opinion, teachers should combine the method of discussion analysis of the situations and the method of note-taking writing after watching film extracts, but the method of note-taking writing should follow the method of discussion analysis of the situations.

Moreover, project technologies in the scopes of using the newest information technologies have been observed in the article. The author also investigates different forms of project technologies in the relations to watching film extracts. Projects can differ in form, size and time, for example, they can last several days, weeks or even months.

Keywords: learning methods, project technologies, the Practical course of the foreign language, the training of foreign language philologists